

11.03.2013

Pj/1

§ 271

Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien kokonaispalkan tarkistaminen 1.1.2013 alkaen

HEL 2012-016546 T 01 02 00 00

HEL 2012-016547 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kumota 17.12.2012 tekemänsä päätökset §§ 1436 ja 1437 ja palauttaa asian valmisteltavaksi niin, että se tulee kaupunginhallituksen päätettäväksi kaupunginhallituksen puheenjohtajan esittelystä.

Kaupunginhallitus päätti lisäksi kieltää päätösten täytäntöönpanon.

Käsittely

Esteelliset: Jussi Pajunen, Ritva Viljanen, Laura Rätty, Pekka Sauri

Vastaehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus päättää lisäksi kieltää päätösten täytäntöönpanon.

Kannattajat: Tuuli Kousa

Esittelijä muutti ehdotustaan jäsen Halla-ahon vastaehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Tatu Rauhamäki

Lisätiedot

Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus Khn päätökseen 17.12.2012 § 1436
- 2 Oikaisuvaatimus Khn päätökseen 17.12.2012 § 1437
- 3 Päätöshistoria_Khs 10.12.2012, 1394 §
- 4 Päätöshistoria_Khs 17.12.2012, 1437 §

Otteet

Ote
Oikaisuvaatimusten tekijä

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus,

11.03.2013

Pj/1

Asianosaiset

Hallintokeskuksen henkilöstö- ja
talousyksikkö

oikaisuvaatimuksen johdosta
annettu päätös
Kunnallisvalitus,
oikaisuvaatimuksen johdosta
annettu päätös

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne kumota 17.12.2012 tekemänsä päätökset §§ 1436 ja 1437 ja palauttaa asian valmisteltavaksi niin, että se tulee kaupunginhallituksen päätettäväksi kaupunginhallituksen puheenjohtajan esittelystä.

Kaupunginhallitus päättäne lisäksi olla antamatta päätösten täytäntöönpanon kieltämistä koskevaa määräystä.

Esittelijä

Johdanto

Kaupunginhallitus on 17.12.2012 tehnyt päätökset kaupunginjohtajan kokonaispalkan tarkistamisesta 1.1.2013 alkaen (§ 1436) sekä apulaiskaupunginjohtajien kokonaispalkan tarkistamisesta 1.1.2013 alkaen (§ 1437).

Päätöksiä on sittemmin 25.1.2013 korjattu hallintolain 51 §:n nojalla muutoksenhakuohjauksen osalta ja ne on kuulutettu korjattuina nähtäville 1.2.2013.

Kummastakin päätöksestä on tehty kaupunginhallitukselle osoitettu oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimukset ovat saapuneet 7.2.2013 ja niitä on korjattu 8.2.2013. Oikaisuvaatimukset ovat saapuneet ajoissa ja ne on osoitettu oikealle viranomaiselle. Ne on otettava tutkittaviksi.

Oikaisuvaatimuksissa vaaditaan, että päätökset on kumottava ja ettei niitä saa panna täytäntöön. Perusteluina viitataan seuraaviin seikkoihin: (1) Päätöksiä ei olisi saanut korjata hallintolain 51 §:n nojalla; (2) päätöksiä rasittaa esittelijän esteellisyys; (3) kaupunginhallitus on tehnyt päätökset toimikautensa lopulla; (4) päätökset ovat sisällöltään väärät ja (5) päätökset ovat työoikeudellisesti perusteettomia.

Käsittelyjärjestys

Alkuperäiset päätökset on tehty vs. kaupunginjohtajan (§ 1436) ja kaupunginjohtajan (§ 1437) esittelystä. Päätöksiä koskevat oikaisuvaatimukset ovat sisällöltään samanlaisia, joten ne on tarkoituksenmukaista käsitellä yhdessä. Yhdessä käsittely on

paikallaan myös siksi, että päätösten esittelijöiden esteellisyys on nimenomaisesti mainittu oikaisuvaatimuksen perusteena.

Tämän oikaisuvaatimusasian on katsottava koskevan sekä kaupunginjohtajaa että apulaiskaupunginjohtajia, joten se kuuluu kaupunginhallituksen johtosäännön 4 §:n 3 momentin nojalla kaupunginhallituksen puheenjohtajan esiteltäväksi.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat ovat ilmoittaneet, etteivät halua tulla kuulluiksi oikaisuvaatimusten johdosta.

Oikaisuvaatimusperuste 1: Päätösten korjaaminen hallintolain 51 §:n nojalla

Oikaisuvaatimuksissa väitetään, että hallintolain 51 §:ää on sovellettu virheellisesti, kun kaupunginhallituksen sihteeri on sen nojalla poistanut päätöksiin alun perin merkityn muutoksenhakukiellon ja korvannut sen kuntalain mukaisella oikaisuvaatimusohjeella. Kyseessä on päätösten laillisuuteen kohdistettu oikaisuvaatimusperuste.

Hallintolain 51 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on korjattava päätöksessään oleva ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe taikka muu niihin verrattava selvä virhe. Väärää muutoksenhakuohjausta on pidettävä lainkohdassa tarkoitettuna muuna selvänä virheenä, jonka korjaamiseen viranomaisella on itse asiassa ollut velvollisuus.

Kaupunginhallituksen päätöksiä ei siten ole pidettävä lainvastaisina sillä perusteella, että niitä on korjattu hallintolain 51 §:n nojalla. Oikaisuvaatimuksia ei tule tällä laillisuusperusteella hyväksyä.

Oikaisuvaatimusperuste 2: Esittelijöiden esteellisyys

Oikaisuvaatimuksissa väitetään, että päätöksiä rasittaa esittelijöiden esteellisyys, kun vs. kaupunginjohtajana toiminut apulaiskaupunginjohtaja on esitellyt kaupunginjohtajan palkan tarkistamista koskevan asian ja kaupunginjohtaja tämän jälkeen apulaiskaupunginjohtajien palkan tarkistamista koskevan asian. Menettelyä pidetään hyvän hallintotavan vastaisena. Kyseessä on päätösten laillisuuteen kohdistettu oikaisuvaatimusperuste.

Viranhaltijan esteellisyyttä kunnallisessa päätöksenteossa säännellään kuntalain 52 §:n 2–4 momentissa ja hallintolain 27–30 §:ssä. Nyt käsillä olevassa asiassa on syytä tarkastella erityisesti hallintolain 28 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua ns. intressijäävin ja saman momentin 7 kohdassa tarkoitettua ns. yleislausekejäävin soveltamista.

Intressijäävi voi olla kyseessä, jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa viranhaltijalle tai hänen laissa tarkoitetuille perhepiiriin kuuluville läheisilleen. Tässä asiakokonaisuudessa ei siten ole ollut kyse intressijäävistä, koska asioiden esittelijät eivät ole

esitelleet itseään koskevia päätöksiä. Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien palkantarkistuksissa on myös aiemmin noudatettu samaa menettelyä kuin 17.12.2012 tehdyissä päätöksissä.

Yleislausekejäävi puolestaan voi olla kyseessä, jos luottamus viranhaltijan puolueettomuuteen muusta erityisestä syystä vaarantuu. Kyseessä on tilanne, jossa on olemassa ulkopuolisen havaittava syy puolueettomuuden vaarantumiseen, vaikka muut esteellisyysperusteet eivät sovellu tilanteeseen. Syyn on oltava vähintään samanasteinen kuin muissa esteellisyysperusteissa. Tällaista yleislauseketta on pidetty tarpeellisena, koska kaikkia esteellisyystilanteita ei voida ennakoida.

Yleislausekkeen soveltaminen on oikeuskirjallisuuden mukaan tarkoitettu ja myös käytännössä ymmärretty suppeaksi (Hannus ym: Kuntalaki, 2009, s. 324). Juuri nyt käsillä olevan tilanteen kaltaista tilannetta ei tiettävästi kuitenkaan ole käsitelty oikeuskäytännössä. Yleisesti ottaen viimeaikaisessa oikeuskäytännössä todettu esteellisyys on pääsääntöisesti johtanut valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen (mt., s. 326).

Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, etteivät viranhaltijat olisi saaneet esitellä toisiaan koskevia samansisältöisiä päätöksiä. On katsottava, asiaa objektiivisesti arvioiden, että tällaisessa menettelyssä saattaa syntyä perusteltu epäily viranhaltijoiden puolueettomuudesta asiakokonaisuuden käsittelyn yhteydessä.

Jos tällaista oikeudellista kysymystä ryhdytään käsittelemään hallintolainkäytön järjestyksessä, asiassa ei ole odotettavissa lainvoimaista ratkaisua ainakaan ennen vuotta 2014.

Näissä olosuhteissa on katsottava tarkoituksenmukaiseksi, että asia palautetaan valmisteluun siten, että sitä mahdollisesti rasittava esteellisyyskysymys ratkaistaan kaupunginhallituksen johtosäännön 4 §:n 3 momentissa tarkoitettulla kaupunginhallituksen puheenjohtajan esittelymenettelyllä.

Oikaisuvaatimusperuste 3: Kaupunginhallituksen toimikausi

Oikaisuvaatimuksissa väitetään, ettei kaupunginhallituksen olisi tullut tehdä päätöstä asiassa, joka olisi kuulunut vuonna 2013 toimikautensa aloittavan kaupunginhallituksen päätettäväksi. Oikaisuvaatimusten mukaan menettely ja päätökset ovat olleet hyvän hallintotavan vastaisia. Kyseessä on päätösten laillisuuteen kohdistettu oikaisuvaatimusperuste.

Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien palkkojen tarkistaminen kuuluu kaupunginhallituksen yleistoimivaltaan.

11.03.2013

Pj/1

Kaupunginhallitus on tehnyt päätökset toimikautensa aikana. Päätökset eivät siten ole tällä perusteella lainvastaisia.

Ottaen huomioon, että niin kaupunginhallitus kuin muutkin kaupungin toimielimet tekevät usein päätöksiä, joiden oikeusvaikutukset kohdistuvat tulevaisuuteen ja jopa sellaiseen aikaan, jolloin päätöksen tehneen toimielimen kokoonpanon toimikausi on jo päättynyt, ei menettelyä ole aihetta pitää myöskään hyvän hallintotavan vastaisena.

Oikaisuvaatimuksia ei tule tällä laillisuusperusteella hyväksyä.

Oikaisuvaatimusperuste 4: Päätösten sisältö

Oikaisuvaatimuksissa viitataan yleiseen taloudelliseen tilanteeseen, valtion ja kaupungin menoleikkauksiin, asianosaisten aiempiin palkantarkistuksiin, kaupungin henkilöstöpolitiikkaan sekä vertailuun muiden kaupunkien johdon kanssa ja väitetään, että päätökset ovat sisällöltään väärät. Kyseessä on päätösten tarkoituksenmukaisuuteen kohdistettu oikaisuvaatimusperuste.

Kaupunginhallitus on arvioinut päätösten tarkoituksenmukaisuutta joulukuussa 2012 ja päätösten lopputulokset ovat syntyneet äänestysten perusteella.

Päätöksiä on pidettävä siten tarkoituksenmukaisina, ettei oikaisuvaatimuksia ole aihetta tällä perusteella hyväksyä.

Koska päätökset esitetään edellä oikaisuvaatimusperusteen 2 kohdalla mainituin syin kumottaviksi ja palautettaviksi valmisteluun, ei niiden tarkoituksenmukaisuuden enemmälle tarkastelulle ole tässä vaiheessa tarvetta. Asian on tarkoitus tulla uudelleen kaupunginhallituksen käsittelyyn valmistelun jälkeen.

Oikaisuvaatimusperuste 5: Päätösten työoikeudelliset perusteet

Oikaisuvaatimuksissa väitetään, että päätöksistä ei ilmene niiden liittyminen kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien työsopimukseen ja epäillään, ovatko korotukset työsopimusten ehtojen mukaisia. Menettelyn väitetään olevan hyvän hallintotavan vastaista. Kyseessä on päätösten laillisuuteen kohdistettu oikaisuvaatimusperuste.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat ovat kunnallisia viranhaltijoita, jotka eivät ole työsuhteessa, vaan julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa Helsingin kaupunkiin. Heillä ei ole työsopimuksia, vaan heille on annettu kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 9 §:ssä tarkoitettut viranhoitomääräykset. Siten ei ole olemassa sellaista sopimussuhdetta, josta poikkeamisesta voisi olla kysymys viranhaltijan palkan tarkistamista koskevassa asiassa.

Muutoin on todettava, että kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat ovat kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (2012–2013) II luvun 17 §:ssä tarkoitettuja työnantajan edustajia, joiden palkasta ja palkan määräytymisperusteesta kunnan asianomainen viranomainen voi harkintansa mukaan päättää. Kaupunginhallituksen päätöksenteko tässä asiassa on ollut KVTES:n mukaista eikä sitä ole pidettävä hyvän hallintotavan vastaisena.

Oikaisuvaatimuksia ei tule tällä laillisuusperusteella hyväksyä.

Täytäntöönpano

Kaupunginhallituksen päätökset on pantu täytäntöön kuntalain 98 §:n mukaisesti 1.1.2013 alkaen. Täytäntöönpanoon on voitu ryhtyä, koska palkan tarkistamista koskevan päätöksen mahdollinen muuttuminen muutoksenhaun johdosta voidaan ottaa huomioon tulevien palkanmaksuerien oikaisun kautta eikä muutoksenhaku siten ole käynyt hyödyttömäksi.

Edellä mainitusta syystä täytäntöönpanon kieltämistä koskevan määräyksen antaminen on niin ikään tarpeetonta. Mahdollisesti tarvittavat palkanmaksun oikaisut voidaan tehdä jälkikäteen.

Johtopäätös

Oikaisuvaatimusperusteet 1, 3, 4 ja 5 eivät anna aihetta päätösten muuttamiseen.

Kaupunginhallituksen päätökset on edellä oikaisuvaatimusperuste 2:n kohdalla mainituin syin tarkoituksenmukaista kumota ja palauttaa asia valmisteluun, koska päätösten pysyvyydestä mahdollisesti vireille tulevan kunnallisvalitusprosessin yhteydessä ei voida olla varmoja. Päätöksiä mahdollisesti rasittava muotovirhe on järkevää korjata uuden valmistelun ja esittelyn keinoin.

Päätösten täytäntöönpanoa ei ole aihetta kieltää.

Esittelijä

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Tatu Rauhamäki

Lisätiedot

Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus Khn päätökseen 17.12.2012 § 1436
- 2 Oikaisuvaatimus Khn päätökseen 17.12.2012 § 1437
- 3 Päätöshistoria_Khs 10.12.2012, 1394 §

11.03.2013

Pj/1

4 Päätöshistoria_Khs 17.12.2012, 1437 §

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimusten tekijä

Asianosaiset

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus,
oikaisuvaatimuksen johdosta
annettu päätös

Kunnallisvalitus,
oikaisuvaatimuksen johdosta
annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.12.2012 § 1436

HEL 2012-016546 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginjohtajan kokonaispalkka ilman luontoisetuja on 15 287,85 euroa kuukaudessa 1.1.2013 alkaen.

Käsittely

17.12.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Jussi Pajunen

Vastaehdotus:

Tatu Rauhamäki: Kaupunginjohtajan kokonaiskuukausipalkkaa korotetaan kuudella prosentilla esitetyn kymmenen prosentin sijaan.

Kannattajat: Osku Pajamäki

Hylkäysehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus päättää hylätä esityksen. Palkankorotukseen ei ole yleisiä eikä erityisiä perusteita, kun otetaan huomioon, että palkkaan on jo tehty asianmukaiset yleiskorotukset. Johtajiston jo valmiiksi erittäin korkeiden palkkojen paisuttaminen lähettäisi väärän viestin aikana, jolloin henkilöstöä karsitaan kustannussäästöjen saavuttamiseksi, ja pieni- ja keskituloisia työntekijöitä, myös kuntasektorilla toimivia, kehoitetaan palkkamalttiin.

Kannattajat: Jan D Oker-Blom

11.03.2013

Pj/1

1. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaupunginjohtajan kokonaisuukausipalkkaa korotetaan kuudella prosentilla esitetyn kymmenen prosentin sijaan.

Jaa-äännet: 1

Jan D Oker-Blom

Ei-äännet: 13

Sirpa Asko-Seljavaara, Arto Bryggare, Kimmo Helistö, Tarja Kantola, Kauko Koskinen, Elina Moisio, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Lea Saukkonen, Johanna Sumuvuori, Hannu Tuominen

Tyhjä: 1

Jussi Halla-aho

Poissa: 0

Äänin 13 - 1 (1 tyhjä) kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä jäsen Rauhamäen vastaehdotuksen.

2. äänestys

JAA-ehdotus: Kaupunginjohtajan kokonaisuukausipalkkaa korotetaan kuudella prosentilla esitetyn kymmenen prosentin sijaan.

Ei-ehdotus: Kaupunginhallitus päättää hylätä esityksen.

Palkankorotukseen ei ole yleisiä eikä erityisiä perusteita, kun otetaan huomioon, että palkkaan on jo tehty asianmukaiset yleiskorotukset.

Johtajiston jo valmiiksi erittäin korkeiden palkkojen paisuttaminen lähettäisi väärän viestin aikana, jolloin henkilöstöä karsitaan kustannussäästöjen saavuttamiseksi, ja pieni- ja keskituloisia työntekijöitä, myös kuntasektorilla toimivia, kehoitetaan palkkamalttiin.

Jaa-äännet: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Kimmo Helistö, Tarja Kantola, Kauko Koskinen, Elina Moisio, Osku Pajamäki, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Lea Saukkonen

Ei-äännet: 6

Arto Bryggare, Jussi Halla-aho, Outi Ojala, Jan D Oker-Blom, Johanna Sumuvuori, Hannu Tuominen

Tyhjä: 0

11.03.2013

Pj/1

Poissa: 0

Äänin 9 - 6 kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä jäsen Rauhamäen vastaehdotuksen, jolloin asiakohta hyväksyttiin jäsen Rauhamäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jussi Halla-aho jätti asiaan seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

Kaupunginhallituksen tulee hylätä esitys. Palkankorotukseen ei ole yleisiä eikä erityisiä perusteita, kun otetaan huomioon, että palkkaan on tehty asianmukaiset yleiskorotukset. Johtajiston jo valmiiksi erittäin korkeiden palkkojen paisuttaminen lähettäisi väärän viestin aikana, jolloin henkilöstöä karsitaan kustannussäästöjen saavuttamiseksi, ja pieni- ja keskituloisia työntekijöitä, myös kuntasektorilla toimivia, kehoitetaan palkkamalltiin.

Helsingin kaupunginjohtajiston palkat ovat huomattavan korkeat verrattuna valtakunnan ylimmän johdon että muiden kunnanjohtajien palkkoihin. Apulaiskaupunginjohtajien palkat (13274€) ovat korotuksen jälkeen tuntuvasti korkeammat kuin esimerkiksi pääministerin palkka (11091,25€). New York Cityn (172000€) ja Suur-Lontoon (177000€) pormestarit saavat vähemmän palkkaa kuin Helsingin kaupunginjohtaja tämän korotuksen jälkeen (190380€ + autoetu).

Esitetty korotus heijastelee paitsi ahneutta ja röyhkeyttä myös Helsingille ominaista suuruudenhulluutta. Se on myös omiaan ruokkimaan vastaavaa korotuskierrettä muiden kuntien johdossa.

10.12.2012 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, osastopäällikkö, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi
Hannu Tulensalo, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37959
hannu.tulensalo(a)hel.fi